

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.411.003.03.2015
S/15/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	S/15/003 – Wykonywanie przez Ministra Skarbu Państwa uprawnień właścicielskich w stosunku do spółek Zakłady Ceramiczne „BOLESŁAWIEC” w Bolesławcu Sp. z o.o. oraz Eurolot SA.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontrolerzy	1. Adam Kazimierczuk, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 93545 z dnia 30 kwietnia 2015 r. 2. Lidia Różycka, starszy inspektor kp., upoważnienie do kontroli nr 93546 z dnia 4 maja 2015 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Zakłady Ceramiczne „BOLESŁAWIEC” w Bolesławcu Sp. z o.o., ul. Kościuszki 11, 59-700 Bolesławiec ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Karol Stasik, Prezes Zarządu od 28 maja 2011 r. [dowód: akta kontroli str. 5-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości² działalność Zakładów Ceramicznych „BOLESŁAWIEC” w Bolesławcu Sp. z o.o. w zakresie prowadzonej polityki biznesowej w krótkim i długim okresie oraz gospodarowania majątkiem Spółki.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku wdrażania Strategii rozwoju Spółki oraz programów restrukturyzacyjnych, osiągnięto poprawę sytuacji ekonomicznej Spółki, wzrost przychodów oraz wyniku ze sprzedaży. Nastąpiło zmniejszenie poziomu zobowiązań, brak jest zobowiązań przeterminowanych. Spółka podjęła działania związane ze sprzedażą zbędnych nieruchomości, jednakże do zakończenia czynności kontrolnych NIK³ proces ten nie został zakończony.

Spółka rozpoczęła realizację celów zatwierdzonych przez Ministerstwo Skarbu Państwa na lata 2014 i 2015, zbieżnych z założeniami określonymi w *Programie restrukturyzacji ZC Bolesławiec w latach 2014-2017*.

Z wyznaczonych na rok 2014 ośmiu celów krótkoterminowych zrealizowanych zostało pięć, dwa cele zostały zrealizowane częściowo, realizacja jednego została przesunięta w czasie⁴. Dziewięć celów zatwierdzonych przez MSP na rok 2015 było w trakcie realizacji.

Na koniec drugiego kwartału 2015 r., pomimo ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z likwidacją Zakładu nr 2 i przeniesieniem części produkcji do Zakładu

¹ Dalej: Spółka lub ZC Bolesławiec.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ To jest do dnia 17 lipca 2015 r.

⁴ Rozstrzygnięcie przetargu nieograniczonego na sprzedaż zbędnej nieruchomości Spółki wyznaczono po terminie zakończenia kontroli.

nr 1 oraz odpraw dla zwalnianych pracowników, Spółka na bieżąco realizowała swoje zobowiązania, a także nie miała zaległości wymagalnych o charakterze publiczno-prawnym.

Spółka terminowo wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych, przedkładanych Radzie Nadzorczej oraz Ministrowi Skarbu Państwa.

Pozytywnym przykładem działań oszczędnościowych, jest wdrożenie w Spółce procesu unifikacji stosowanych opakowań i materiałów pomocniczych, umożliwiającego racjonalizację kosztów oraz uproszczenie procedury postępowania wyboru dostawców.

Niezależnie od przedstawionej powyżej oceny, Najwyższa Izba Kontroli jako niegospodarne oceniła działania Zarządu Spółki związane z wyborem dostawcy opakowań tekturowych na rok 2014. Dotychczasowy dostawca opakowań podniósł ich ceny od 10 do 30%, a wybór nowego dostawcy nastąpił dopiero w maju 2014 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Informacje o Spółce

Opis stanu faktycznego

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego z dniem 1 lipca 1994 r. w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa Zakłady Ceramiczne „BOLESŁAWIEC” w Bolesławcu Sp. z o.o.⁵

Podstawowymi produktami Spółki były ceramika stołowa (naczynia ceramiczne i wyroby stołowe formowane i dekorowane ręcznie oraz wyroby dekoracyjne), ceramika gospodarcza (garnki) oraz kamionka budowlana (m.in. ceramiczne systemy kominowe i półrury).

Produkcja Spółki realizowana była w dwóch zakładach produkcyjnych⁶ (Zakład nr 1 – głównie ceramika stołowa i Zakład nr 2 – ceramika gospodarcza).

Do Spółki należy również Kopalnia gliny ceramicznej „Ołdrzychów”, z której Spółka pozyskiwała część gliny na potrzeby produkcji ceramiki gospodarczej wykorzystywana była jako składowisko odpadów produkcyjnych i poprodukcyjnych.

W roku 2014 przychody ze sprzedaży wyniosły 30 906,7 tys. zł⁷.

Sprzedaż ceramiki stołowej realizowana była na rynku eksportowym (50% wielkości sprzedaży), rynku krajowym hurtowym (19%) i rynku krajowym detalicznym (31%). Ceramika gospodarcza produkowana była głównie na rynek krajowy (65%).

[dowód: akta kontroli str. 300-359, 392-398]

1. Polityka biznesowa Spółki

Opis stanu faktycznego

1.1. Planowanie, strategia i programy restrukturyzacyjne

Zgodnie z określonymi w Procedurze Systemu Zarządzania⁸ zasadami „Planowania działalności Spółki”, Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za wybór strategii zapewniającej rozwój Spółki, zapewnienie monitoringu programu realizacji strategii, zapewnienie zgodności działalności operacyjnej z przyjętą strategią Spółki, definiowanie, wdrażanie i zapewnienie realizacji Polityki Jakości oraz celów jakościowych.

⁵ Akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z 30 maja 1994 r. Akt notarialny Repertorium A Nr 10948/94.

⁶ Dalej również odpowiednio: Z-1 i Z-2.

⁷ Wg Rachunku zysków i strat – wariant porównawczy.

⁸ NJ-01-05-05, zatwierdzonej przez Dyrektora Naczelnego w dniu 9 października 2012 r.

Zarząd sporządzał roczne plany⁹ działalności gospodarczej Spółki, opiniowane przez RN.

Spółka przekazywała Ministrowi Skarbu Państwa¹⁰, w wyznaczonych terminach, sprawozdania kwartalne i informacje o wszelkich istotnych zmianach w sytuacji finansowej i prawnej, sprawozdania F-01 i roczne sprawozdania finansowe.

W związku z osiągnięciem w roku 2011 wyników finansowych znacznie gorszych od założonych w planie działalności gospodarczej, MSP wskazało¹¹ na konieczność przedstawienia programu funkcjonowania Spółki, obejmującego efektywną restrukturyzację, który przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do prywatyzacji Spółki. MSP wskazało również, że inicjatywę w pozyskaniu potencjalnych inwestorów zainteresowanych prywatyzacją Spółki, powinien przejawiać również Zarząd Spółki.

Zarząd Spółki sporządził dokument *Strategia rozwoju Zakładów Ceramicznych „BOLESŁAWIEC” w Bolesławcu Sp. z o.o. na lata 2012-2014*¹², który został pozytywnie zaopiniowany przez RN¹³.

Wyniki osiągnięte na koniec III kwartału 2012 r., były niższe od założonych w *Planie działalności gospodarczej na rok 2012*, brak było środków finansowych na przeprowadzenie modernizacji Z-2. Tym samym niemożliwa była realizacja założeń przyjętych w *Strategii* i MSP wystąpiło¹⁴ do Spółki o przedstawienie programu restrukturyzacji. Miał on objąć restrukturyzację majątkową i produktową, w celu przywrócenia rentownej działalności Spółki.

Zarząd sporządził *Program Restrukturyzacji Zakładów Ceramicznych „Bolesławiec” w Bolesławcu Sp. z o.o. w latach 2013-2016*¹⁵. Program zakładał zaniechanie przynoszącej straty produkcji kamionki budowlanej, sprzedaż zbędnego majątku oraz realizację inwestycji w celu obniżenia kosztów produkcji, poprawy efektywności sprzedaży ceramiki gospodarczej i rozwoju zdolności produkcyjnej w zakresie ceramiki stołowej.

Przedłożona przez Zarząd w dniu 19 lipca 2013 r. *Informacja o realizacji „Programu restrukturyzacji ... 2013-2016”* (stan na dzień 30 czerwca 2013 r.) została przyjęta przez RN, która pozytywnie oceniła¹⁶ działalność Zarządu.

W związku ze słabą koniunkturą na rynku materiałów budowlanych, MSP zwróciło¹⁷ się do Prezesa Zarządu Spółki o dokonanie aktualizacji programu restrukturyzacji, uwzględniającej zaprzestanie nierentownej produkcji kamionki budowlanej i garnków ceramicznych w Zakładzie nr 2 – najpóźniej do końca 2014 r., zamknięcie tego zakładu oraz harmonogram zbycia jego nieruchomości.

⁹ Zgodnie z § 17 ust. 1 Umowy Spółki opiniowany przez RN.

¹⁰ Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1 i 2 Umowy Spółki.

¹¹ Pismo Podsekretarza Stanu Rafała Baniaka do Prezesa Zarządu Spółki z 15 grudnia 2011 r. znak: DR-WD-5232-10/11, MSP/DR/2658/WD/11.

¹² Dalej: *Strategia na lata 2012-2014* lub *Strategia*.

¹³ Uchwała Rady Nadzorczej z 28 stycznia 2012 r.

¹⁴ Pismo Dyrektora Departamentu Restrukturyzacji MSP z dnia 12 grudnia 2012 r. znak: DR-WD/4082/12, DR-WD-5232-46/12.

¹⁵ Pozytywnie zaopiniowany przez RN w dniu 8 czerwca 2013 r.

¹⁶ Uchwała nr 5/VII/13 Rady Nadzorczej Spółki z 24 lipca 2013 r.

¹⁷ Pismo Rady Ministra koordynującego prace Departamentu Restrukturyzacji i Pomocy Publicznej z 31 lipca 2014 r., które zostało wysłane w nawiązaniu do ustaleń jakie zapadły podczas spotkania w dniu 29 lipca 2014 r. w MSP w Departamencie Restrukturyzacji i Pomocy Publicznej (pomiędzy pracownikami MSP nadzorującymi Spółkę a Zarządem Spółki) w sprawie perspektyw dalszego funkcjonowania Spółki.

Po uwzględnieniu uwag zgłoszonych przez RN, Zarząd Spółki przyjął¹⁸ *Program restrukturyzacji Zakładów Ceramicznych „Bolesławiec” w Bolesławcu Sp. z o.o. w latach 2014-2017 – skorygowany*¹⁹.

[dowód: akta kontroli str. 640-825, 2049]

Na rok 2014 Zarząd zaplanował²⁰ do realizacji zarówno cele krótkoterminowe: m.in. wzrost sprzedaży o 4%, zmniejszenie poziomu zapasów wyrobów gotowych o 1/3, ograniczenie produkcji kamionki budowlanej, poprawę rentowności sprzedaży, zbycie wydzielonej części Zakładu nr 2, redukcję zatrudnienia, jak i długoterminowe: m.in. zwiększenie wolumenu sprzedaży, obniżenie kosztów działalności, pozyskanie nowych rynków zbytu, utrzymanie płynności finansowej.

Z ośmiu wyznaczonych przez MSP celów krótkoterminowych na rok 2014, Spółka zrealizowała pięć (zwiększenie wartości sprzedaży, zmniejszenie poziomu zapasów ograniczenie produkcji kamionki budowlanej, redukcja zatrudnienia; osiągnięto dodatni wynik finansowy 237,2 tys. zł), dwa cele zostały zrealizowane częściowo (zmniejszenie produkcji garnków ceramicznych oraz poprawa rentowności sprzedaży), a realizacja sprzedaży części Z-2 została odroczone ze względu na procedury związane z wykreśleniem obiektu z rejestru zabytków i zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego.

Na rok 2015 Spółka określiła²¹ realizację dziewięciu celów krótkoterminowych i cztery cele długoterminowe na lata 2014-2016. Rozpoczęto realizację inwestycji związanych m.in. z rozbudową budynku odlewni i formowni Z-1, wykonaniem placu manewrowego, dróg dojazdowych i załadunkowych oraz ogrodzenia magazynu wyrobów gotowych, wykonaniem urządzeń do produkcji garnków ceramicznych, zakupem sprzętu komputerowego, na łączną kwotę 935,0 tys. zł.

Produkcja kamionki budowlanej, zgodnie z *Programem restrukturyzacji na lata 2014-2017*, została zakończona z dniem 28 lutego 2015 r. W dniu 29 maja 2015 r. zakończono w Z-2 wypał garnków ceramicznych. W dniu 15 czerwca 2015 r. został zakończony proces przeniesienia produkcji garnków ceramicznych z Z-2 do Z-1, zgodnie z założeniami *Programu restrukturyzacji na lata 2014-2017*.

[dowód: akta kontroli str. 785-820, 1001, 1643]

Na lata 2015-2016²² zaplanowano inwestycje w wysokości 2 525,0 tys. zł, które obejmowały głównie rozwój produkcji i sprzedaży naczyń ceramicznych oraz uruchomienie produkcji garnków ceramicznych w Z-1.

Zgodnie z informacją²³ z wykonania planów rzeczowo-finansowych (wg stanu na dzień 31 maja 2015 r.) przychody ze sprzedaży ceramiki stołowej były wyższe od planowanych o 4,2% i od zeszłorocznych o 6,6%. Produkcja ceramiki stołowej była wyższa od planowanej o 4,4% i od ubiegłorocznej o 10,5%. Poziom zapasów wyrobów gotowych był wyższy od planu o 10,6%, co wynikało głównie z konieczności kompletowania zamówień eksportowych. W zakresie ceramiki

¹⁸ Uchwała Zarządu Spółki z dnia 18 września 2014 r. ws. skorygowanego *Programu restrukturyzacji Spółki w latach 2014-2017*. Program zaopiniowany pozytywnie przez RN uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 20 września 2014 r.

¹⁹ Dalej: *Program restrukturyzacji na lata 2014-2017*. Program stanowi równocześnie „Strategię rozwoju Spółki na lata 2014-2017”.

²⁰ Cele zgłoszone przez Spółkę, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Nadzorczą i zaakceptowane przez MSP (pismo MSP/DRiPP/609/13 z dnia 31 grudnia 2013 r.).

²¹ Zgłoszone przez Spółkę cele, pozytywnie zaopiniowane przez Radę Nadzorczą (uchwała Nr 45/VIII/2014 Rady Nadzorczej Spółki z dnia 15 listopada 2014 r. w sprawie zaopiniowania celów krótkoterminowych na 2015 r. i celów długoterminowych na lata 2014-2016) i zaakceptowane przez MSP.

²² W oparciu o założenia Programu restrukturyzacji Zakładów Ceramicznych „Bolesławiec” Sp. z o.o. w latach 2014-2017.

²³ Informacja Zarządu w zakresie odchyłeń oraz przyczyn odchyłeń wykonania planów rzeczowo-finansowych za 5 miesięcy 2015 r. z 29 czerwca 2015 r.

gospodarczej i kamionki budowlanej, poziom zapasów był niższy od planowanych o 18,9 i 7,6%. Osiągnięte wskaźniki rentowności sprzedaży brutto i netto były wyższe od planowanych o 5,89% i 4,52%.

Spółka, we wskazanych terminach²⁴, przekazywała Radzie Nadzorczej informacje w zakresie realizacji programów restrukturyzacyjnych, do których nie zgłaszano uwag²⁵.

[dowód: akta kontroli str. 560-637, 1398-1403, 2224-2249, 2893-3200]

1.2. Proces prywatyzacji

Spółka objęta była przygotowanym przez Ministra Skarbu Państwa *Planem prywatyzacji na lata 2012-2013*, przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 27 marca 2012 r.

Po przeprowadzeniu wstępnych analiz prywatyzacyjnych Minister Skarbu Państwa poinformował²⁶ Spółkę, że wszczęty na podstawie publicznego zaproszenia do negocjacji w sprawie nabycia pakietu 85% udziałów Spółki z dnia 25 września 2013 r. proces prywatyzacji został zamknięty w dniu 3 listopada 2014 r., bez rozstrzygnięcia.

[dowód: akta kontroli str. 2044-2053]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Umowy z firmami zewnętrznymi

2.1. Zasady dokonywania zakupów

Zasady postępowania przy udzielaniu przez Spółkę zamówień, niepodlegających przepisom ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*²⁷ zostały określone w *Regulaminie*²⁸ *udzielania zamówień w Zakładach Ceramicznych „Bolesławiec” w Bolesławcu Sp. z o.o.*; zasady te mają zastosowanie do zamówień niepublicznych związanych z działalnością Spółki na usługi lub dostawy oraz roboty budowlane, których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 tys. euro.

Dostawy surowców reguluje *Procedura Systemu Zarządzania*²⁹ „Zakupy – ocena i wybór dostawców”. *Procedura* ta nie uzależnia trybu postępowania od wartości zamówienia.

Według wyjaśnień³⁰ Dyrektora ds. Techniczno-Produkcyjnych, kupowane przez Spółkę folie i opakowania kartonowe nie są ujęte na *Liście kwalifikowanych dostawców* określonych w ww. procedurze, ponieważ nie są bezpośrednio związane z produkcją wyrobów i nie mają wpływu na jakość oraz system zarządzania

²⁴ Zarząd Spółki został zobowiązany uchwałą Rady Nadzorczej Spółki z 17 czerwca 2013 r. do systematycznego przedkładania pisemnej informacji o stanie realizacji *Programu restrukturyzacji Spółki na lata 2013-2016*. Dalej: Program restrukturyzacji na lata 2013-2016.

²⁵ Przyjęcie informacji Zarządu o stanie realizacji programu restrukturyzacji odbywało się w formie uchwały.

²⁶ Pismo z dnia 6 listopada 2014 r. znak: DPWiP-PS-420-6/14(MSP/DPWiP/4027/14)AM.

²⁷ Dz.U. z 2013 r. poz. 907.

²⁸ Dalej też: *Regulamin udzielania zamówień. Regulamin udzielania zamówień* zatwierdzony został przez Prezesa Zarządu w dniu 1 września 2014 r. i zastąpił poprzedni regulamin zatwierdzony w dniu 14 sierpnia 2008 r.

²⁹ Procedura, zatwierdzona przez Prezesa Zarządu w dniu 21 lipca 2004 r., obejmująca swoim zakresem zakupy oraz kwalifikację i ocenę dostawców surowców, materiałów (w tym opakowań) i usług bezpośrednio i pośrednio produkcyjnych, stanowi element Systemu Zarządzania.

³⁰ Uzupełnienie do pisma z dnia 12 czerwca 2015 r. oraz notatka z dnia 30 czerwca 2015 r.

jakością. W związku z tym wybór dostawcy polegał na analizie otrzymanych ofert w zakresie spełnienia w największym stopniu postawionych wymagań w zakresie ceny, jakości i parametrów technicznych.

[dowód: akta kontroli str. 2054-2223, 2757-2761]

2.2. Zakupy opakowań kartonowych

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012-2015 przebieg wyboru³¹ dostawcy opakowań kartonowych dokumentowany był protokołami z narad Zarządu z kierownikami działów zamawiających towary, protokołami z posiedzeń Zespołów i Komisji powołanych do przeprowadzenia przetargu ofertowego. Wybór dostawcy odbywał się po sporządzeniu zestawień porównawczych poziomu cen oraz analizy warunków dostaw i płatności. Wybierana była firma, która zaproponowała niższe ceny na większą ilość asortymentu będącego przedmiotem wyboru oraz oferowała najkrótszy czas realizacji zamówień i najdłuższy termin płatności. W jednym postępowaniu z roku 2014, w trakcie wyboru, już po wpłynięciu ofert, określone zostało inne pozacenowe kryterium wyboru dostawcy. Decydującym elementem była zaoferowana lepsza jakość opakowań kartonowych ze względu na większą wytrzymałość i odporność na uszkodzenia transportowe.

W postępowaniu na wybór dostawcy opakowań kartonowych, przeprowadzonym pod koniec 2012 r., po porównaniu 205 pozycji asortymentowych opakowań, wybrano dostawcę, który tylko dla sześciu pozycji zaoferował cenę wyższą od pozostałych oferentów. Dla 55 pozycji cena ta była porównywalna z innymi ofertami, a w pozostałych stanowiła od 96% do 99% ceny oferentów. Ponadto wybrany dostawca oferował najkrótszy termin dostawy oraz korzystniejsze terminy płatności za dostawy. W wyniku przeprowadzonego postępowania, w dniu 28 stycznia 2013 r. została zawarta umowa, z datą obowiązywania do 31 grudnia 2013 r.

W dniu 2 stycznia 2014 r. Spółka otrzymała pismo od ówczesnego dostawcy opakowań tekturowych, z informacją o podwyżce cen na kartony o 10%. Prezes Zarządu zadekretował pismo do kierownika działu transportu i zaopatrzenia o „zebranie ofert producentów i przedstawienie propozycji”.

Proces wyboru nowego dostawcy został zakończony 2 maja 2014 r. Komisja przetargowa zaproponowała podpisanie umowy z nowym dostawcą, który zaoferował ceny na poszczególne asortymenty o ok. 23-25% niższe od oferty przedstawionej przez poprzedniego kontrahenta i znacznie niższe (w skrajnych przypadkach nawet trzykrotnie niższe) od pozostałych oferentów.

W roku 2014 Spółka dokonała zakupów opakowań po wyższych cenach (bez przeprowadzenia postępowania wyboru dostawcy) u poprzedniego dostawcy na kwotę 138 936,11 zł.

Według wyjaśnień³² Prezesa Zarządu, wyraził on zgodę na utrzymanie współpracy z dotychczasowym dostawcą do czasu zakończenia prac nad unifikacją kartonów oraz przeprowadzenia i rozstrzygnięcia nowego przetargu na dostawę opakowań.

Ponadto, Prezes Zarządu wyjaśnił³³, że w związku z upływem w dniu 31 grudnia 2013 r. ważności terminu obowiązywania umowy z dnia 28 stycznia 2013 r. zawartej z dotychczasowym dostawcą, realizacja dostaw po tym terminie odbywała się na podstawie zamówień kierowanych przez Dział Zaopatrzenia i Transportu,

³¹ Proces przeprowadzany zgodnie z Procedurą „Zakupy – Ocena i wybór dostawców”. Od roku 2012 zamówienia na opakowania realizowane były głównie przez dwie wybrane w przetargach firmy.

³² Pismo z dnia 9 lipca 2015 r. L.Dz. 4905/2015 oraz z dnia 17 lipca 2015 r. znak: DN 5117/2015.

³³ Pismo z dnia 17 lipca 2015 r. znak: DN5117/2015.

a kontynuacja współpracy z tą firmą w okresie przejściowym (do czasu podpisania umowy z firmą wybraną w kolejnym postępowaniu przetargowym) była konieczna.

[dowód: akta kontroli str. 2398-2429, 2559-2753, 2754-2853]

2.3. Pozostałe postępowania

Wybór i zakup innych niż opakowania kartonowe materiałów, służących do opakowania produktów, takich jak folie stretch, papier pakowy, opakowania styropianowe, odbywał się w formie wyboru oferty, zgodnie z *Procedurą „Zakupy – ocena i wybór dostawców”*. Z procesu wyboru dostawców nie sporządzano protokołu. Według wyjaśnień³⁴ Prezesa Zarządu, w zakresie zakupów folii stretch, pęcherzykowej i pianki poliuretanowej, Spółka współpracowała z kilkoma producentami tych wyrobów jeszcze przed rokiem 2010. Uzasadnieniem kontynuacji współpracy (bez postępowania przetargowego) była solidność (terminowość w realizacji dostaw, dobra jakość materiałów i korzystne terminy płatności).

Analiza pięciu wybranych postępowań w zakresie wyboru dostawcy oraz zawartych przez Spółkę umów o łącznej wartości 325,1 tys. zł na zakup i dostawy towarów i usług (w zakresie ogłoszeń o przetargach, wysyłanych zapytań ofertowych, protokołów z rozpatrzenia ofert, zestawień porównawczych cen i warunków współpracy) nie wykazała nieprawidłowości. Wybierane były firmy oferujące najniższe ceny, które gwarantowały wymagany poziom realizacji zamówienia.

Prezes Zarządu Spółki³⁵ wyjaśnił, że Zarząd nie został poinformowany o wprowadzonej podwyżce cen kartonów ponad 10% limit. Pomimo, że *Procedura* dotyczy zakupów poniżej limitu równowartości 30 tys. euro, w zapytaniu ofertowym ani w umowie dostawy na opakowania kartonowe nie określono wartości rocznych zamówień. NIK zauważa, że nie jest to jednorazowe zamówienie, lecz występuje możliwość wielokrotnego zamawiania towaru według bieżących zapotrzebowań. Wydatki Spółki na opakowania kartonowe w poszczególnych latach znacznie przekraczały ustalony limit 30 tys. euro. Łączne kwoty, jakie były wydatkowane na opakowania kartonowe w poszczególnych latach wyniosły: 2012 r. – 425,1 tys. zł, 2013 r. – 400,7 tys. zł, 2014 r. – 347,1 tys. zł i w 2015 r. (I kw.) – 121,3 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 2054-2223, 2250-2281, 2430-2753, 2757-2763]

Ustalone
nieprawidłowości

Działaniem niegospodarnym było nieprzeprowadzenie procesu wyboru dostawcy kartonów i opakowań w terminie umożliwiającym zachowanie ciągłości obowiązywania umów na dostawy. Opóźnienie w przeprowadzeniu przetargu ofertowego naraziło Spółkę na dodatkowe koszty. Dotychczasowy dostawca podwyższył ceny opakowań od 10% do 30%.

W związku z dokonaniem zmian cen przez dostawcę oraz brakiem właściwego nadzoru nad cenami (odpowiedzialne za zakupy opakowań służby zaopatrzeniowo-materiałowe potwierdzały pod względem merytorycznym przedstawione faktury, za które dokonano zapłaty), wystąpiły przypadki zakupów opakowań w cenach o 30% wyższych, niż w czasie, gdy obowiązywała umowa.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Procedura Systemu Zarządzania „Zakupy – ocena i wybór dostawców”, z uwagi na znaczną ogólnikowość zapisów, pozwalała na swobodę w procesie wyboru dostawców, co mogło skutkować nierównym traktowaniem oferentów. Przykładem takiego działania jest, uwzględnienie przez Spółkę przy wyborze ofert oświadczenia złożonego przez jedną firmę o akceptacji najniższych cen na kartony z tektury 3 i 5 warstwowej, przekładki tekturowe i tacki wynikające z ofert przedstawionych przez trzy inne firmy, które złożyły oferty, bez możliwości odniesienia się pozostałych firm

³⁴ Pismo z dnia 9 lipca 2015 r. znak: L.Dz. 4905/2015.

³⁵ Pismo z dnia 9 lipca 2015 r. znak: L.Dz. 4905/2015 oraz z dnia 17 lipca 2015 r. znak: DN 5117/2015.

do ofert przedstawionych przez pozostałych oferentów. W ocenie NIK, takie działanie jest formą nierównego traktowania oferentów.

Wprowadzone w Spółce procedury dotyczące dokonywania zakupu towarów i materiałów, w znacznej mierze spełniają tylko funkcję formalną, natomiast nie zapewniają pełnej przejrzystości prowadzonych postępowań oraz równoprawnego traktowania dostawców. Tym samym, przepisy te nie gwarantują dokonania wyboru najkorzystniejszych dla Spółki ofert.

3. Analiza zmian majątku Spółki

3.1. Majątek Spółki

Opis stanu
faktycznego

Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników³⁶, zgodnie z § 48 Umowy Spółki³⁷, zatwierdzało w wymaganych terminach roczne sprawozdania finansowe i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, zmiany w kapitałach własnych oraz udzielało absolutoria poszczególnym członkom RN i Zarządu Spółki.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. majątek trwały i obrotowy Spółki wynosił 19 620,0 tys. zł i jego wartość była nominalnie o 10,8% niższa, niż na koniec 2012 r.

Od 2012 r. nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2012-2014 i pierwszym kwartale 2015 r. były niższe od odpisów amortyzacyjnych, co wpłynęło na obniżenie o 25,5% wartości aktywów trwałych.

W sprawozdaniu z działalności za 2014 r. Zarząd wskazywał na znaczny stan wyeksploatowania majątku trwałego; na dzień 31 grudnia 2014 r. średni wskaźnik umorzenia maszyn i urządzeń dla Z-1 wynosił 75%, dla Z-2 wynosił 93%.

[dowód: akta kontroli str. 8-45, 160-359, 392-398, 584-585, 1447-1449]

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Spółka posiadała w użytkowaniu wieczystym dziewięć działek przy ul. Kościuszki w Bolesławcu oraz działkę w Ołdrzychowie, na której zlokalizowana jest kopalnia odkrywkowa glin ceramicznych wykorzystywanych do produkcji (Kopalnia „Ołdrzychów”). Spółka posiadała lokal mieszkalny w budynku wielorodzinnym o pow. użytkowej 67,4 m².

[dowód: akta kontroli str. 577, 601-602, 1455-1463]

W lipcu 2014 r., na podstawie przeprowadzonego przetargu publicznego ofertowego Spółka sprzedała działkę nr 132/13 o pow. 1 300 m² za kwotę 99,5 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 1769-1773, 1788-1790, 1793-1805]

W czerwcu 2015 r., po uzyskaniu niezbędnej zgody³⁸ Spółka przystąpiła do realizacji procesu sprzedaży³⁹ działki nr 132/15 o pow. 2,3666 ha. Planowana jest sprzedaż kolejnych dwóch zbędnych działek⁴⁰.

Według wyjaśnień⁴¹ Prezesa Zarządu, po uzyskaniu środków ze sprzedaży działek i poprawie sytuacji finansowej, Spółka planuje spłacić posiadane zadłużenie kredytowe i podjąć negocjacje w zakresie rozwiązania umów faktoringowych.

[dowód: akta kontroli str. 1481-1501, 1505-1554, 1556, 1599, 1602, 1621-1623]

W okresie objętym kontrolą Spółka zlikwidowała zbędne środki trwałe o łącznej wartości brutto 659,6 tys. zł.

³⁶ Uchwały z dnia: 28 czerwca 2013 r., 5 czerwca 2014 r. i 27 maja 2015 r.

³⁷ Zgodnie z §48 Umowy Spółki w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego.

³⁸ ZZW Spółki w Uchwale nr 6 z dnia 27 maja 2015 r. wskazało, że sprzedaż ma się odbyć w trybie przetargu ustnego za cenę wywoławczą nie niższą niż 2 300,0 tys. zł (cena z operatu szacunkowego).

³⁹ Prezydent Miasta Bolesławiec wystąpił do Spółki z pismem o wskazanie warunków finansowych przekazania nieruchomości na rzecz Gminy Miejskiej Bolesławiec.

⁴⁰ W przypadku braku zainteresowania ze strony potencjalnych nabywców ZC Bolesławiec rozważają możliwość przekazania działki wraz z budynkami produkcyjnymi Z-2 na rzecz Skarbu Państwa.

⁴¹ Pismo ZC Bolesławiec z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. DN 4532/2015.

W latach 2012-2015 (I kwartał) Spółka sprzedała⁴² zbędne środki trwałe za łączną kwotę 82,6 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 397, 417-418, 496-497, 578-579, 1404-1436, 1768-1847]

Aktywa obrotowe na koniec drugiego kwartału 2015 r. stanowiły 72,1% wartości majątku Spółki i w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. uległy obniżeniu o 3,4%, co związane było głównie ze spadkiem zapasów o 15,5%, przy znacznym wzroście krótkoterminowych inwestycji (o 256,3%) i rozliczeń międzyokresowych (o 217,3%).

Z całkowitej kwoty odpisów aktualizujących należności na dzień 31 grudnia 2014 r. należności z tytułu dostaw wynosiły 919,8 tys. zł, w tym głównie przeterminowane należności od firmy Silesia Artistic Pottery & Glass, Inc. z USA⁴³.

[dowód: akta kontroli str. 200, 212, 275, 286, 337, 342, 396, 598-599]

3.2. Źródła finansowania majątku

Kapitały własne na dzień 31 marca 2015 r. wynosiły 10 502,6 tys. zł. Strata netto za lata 2012-2013, mimo zwiększenia kapitału zapasowego o zysk wypracowany w roku 2014 oraz zwiększenia kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rozliczenia likwidacji środków trwałych, wpłynęła na zmniejszenie kapitałów własnych w stosunku do 2012 r. o 3,7%.

Za 2014 r. Spółka osiągnęła zysk netto na poziomie 237,2 tys. zł, a na dzień 30 czerwca 2015 r. zysk wyniósł 579,0 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 201-202, 212, 275-276, 286, 337, 352, 878-881]

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiły 8 575,3 tys. zł i były niższe niż na koniec 2012 r. o 22,6%, Z dniem 30 czerwca 2014 r. Spółka zakończyła spłatę kredytu inwestycyjnego, zaciągniętego w 2006 r. na zakup dwóch pieców do końcowego wypalania ceramiki stołowej.

W latach 2012-2014 ZC Bolesławiec finansowały swoją działalność m.in. zobowiązaniami z tytułu kredytów w rachunku bieżącym, pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, dwóch umów faktoringowych oraz dwóch umów leasingowych.

Na dzień 19 czerwca 2015 r., łączna wartość zaciągniętych kredytów i innych zobowiązań ZC Bolesławiec wyniosła 4 402,2 tys. zł i była niższa od stanu na koniec 2012 r. (6 906,0 tys. zł) o 36,2%.

[dowód: akta kontroli str. 202-203, 337, 1621-1633]

Według wyjaśnień⁴⁴ Prezesa Zarządu Spółka nie występowała do Ministra Skarbu Państwa o środki na restrukturyzację, dostępne w ramach Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców, gdyż z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną Spółka nie spełnia wymogów wynikających z § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia⁴⁵ Ministra Skarbu Państwa z dnia 11 sierpnia 2011 r. *w sprawie wsparcia niebędącego pomocą publiczną*.

W roku 2014 Minister Skarbu Państwa⁴⁶ zwrócił się z zapytaniem o potrzeby w zakresie dofinansowania procesów restrukturyzacji (w ramach pomocy publicznej lub wsparcia niebędącego pomocą publiczną). W odpowiedzi Zarząd określił⁴⁷

⁴² W formie przetargów ofertowych realizowanych w podziale na przetargi o wartości do i powyżej 5,0 tys. euro.

⁴³ Dalej: Silesia.

⁴⁴ Patrz: przypis 41.

⁴⁵ Dz.U. z 2011 r. Nr 174 poz. 1040.

⁴⁶ W piśmie z dnia 23 lipca 2014 r., sygn. MSP/DR/1624/14.

⁴⁷ Pismo z dnia 28 lipca 2014 r. oraz 30 lipca 2014 r.

potrzeby na lata 2015-2018, w tym zakresie na kwotę 710,0 tys. zł, deklarując wkład własny na poziomie 305,0 tys. zł.

W dniu 20 maja 2015 r. Spółka zleciła wykonanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego⁴⁸ dla zadania inwestycyjnego, obejmującego rozbudowę piecowni w Z-1, który będzie stanowił podstawę do sporządzenia biznes planu. Po wykonaniu testu prywatnego inwestora i potwierdzeniu efektywności inwestycji, Zarząd Spółki planuje wystąpienie do Ministra Skarbu Państwa o wsparcie finansowe z Funduszu.

[dowód: akta kontroli str. 1559-1577, 1610, 1629, 2250-2281, 2297-2397]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie obejmującym gospodarowanie majątkiem Spółki.

4. Przyczyny słabej kondycji finansowej Spółki i działania restrukturyzacyjne.

Opis stanu
faktycznego

W roku 2012 nastąpił spadek przychodów ze sprzedaży w stosunku do 2011 r. o 0,7%, (zmniejszenie sprzedaży kamionki budowlanej o 29,4%, zwiększenie sprzedaży ceramiki gospodarczej o 43,8% i ceramiki stołowej o 18,1%), przy spadku kosztów sprzedanych produktów o 2,7%, co zwiększyło wynik na sprzedaży. Na wynik finansowy Spółki brutto decydujący wpływ miał przychód ze sprzedaży (769,9 tys. zł) oraz wynik z działalności finansowej (-1 102,2 tys. zł).

Na poziom kosztów wpływały elementy niezależne od Spółki, tj. wzrost kosztów wynagrodzeń - wzrost składki rentowej o 2,0% oraz składki wypadkowej o 0,22%, podwyżka podatku od nieruchomości (o 12,5%), wzrost kosztów gazu ziemnego (o 13,5%) oraz energii elektrycznej (o 14,7%). Rok 2012 Spółka zamknęła stratą netto w wysokości 324,4 tys. zł.

[dowód akta kontroli str. 160-225, 430-434, 439, 1286-1313, 1338, 1758-1759]

W 2012 r. ZC Bolesławiec utraciły znaczącego, najbardziej rentownego odbiorcę eksportowego Silesia Artistic Pottery and Glass, Inc. (w latach 2010-2011 rentowność Silesii i rentowność eksportu ogółem wynosiły odpowiednio: +20,2% i +5,2% oraz +29,6% i +7,0%).

Na nieuregulowane należności firmy Silesia⁴⁹, utworzono odpis aktualizujący, który obniżył wynik finansowy⁵⁰ w roku 2012 o kwotę 235,9 tys. zł, natomiast w 2013 r. o kwotę 566,5 tys. zł. Na dzień 17 lipca 2015 r. zadłużenie z tytułu należności głównej oraz odsetek wynosiło 1 097,5 tys. zł.

Według wyjaśnień Prezesa Zarządu⁵¹, Spółka podjęła działania mające na celu ograniczenie ryzyka handlowego oraz, że „wysyłki przed zapłatą za poprzednią partię zdarzały się w tamtym okresie”, wysyłka ostatniej partii towarów bez zapłaty była wynikiem dobrej wcześniejszej współpracy z Silesią. We wrześniu 2012 r. zweryfikowane zostały zawarte umowy handlowe, wprowadzono zasadę pierwszej sprzedaży tylko za gotówkę, płatności w formie przedpłaty (60% płatności przed

⁴⁸ Dalej: PFU.

⁴⁹ Spółka podejmowała działania mające na celu odzyskanie należności, m.in. poprzez zlecenie windykacji, uznanie długu przez zobowiązanego, podpisanie umowy agencyjnej, z której dochody dłużnika miały być zaliczane, jako spłata zobowiązania. Ostatecznie w dniu 9 kwietnia 2014 r. ZC Bolesławiec uzyskały wyrok zaoczny wydany przez Sąd Okręgowy w Legnicy VI Wydział Gospodarczy sygn. akt VI GC 120/13 z nadanym rygorem natychmiastowej wykonalności - klauzula wykonalności z dnia 30 lipca 2014 r. Spółka uzyskała również uznanie wyroku w stanie Teksas.

⁵⁰ Spowodował istotny wzrost pozostałych kosztów operacyjnych.

⁵¹ W piśmie z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. DN 4532/2015.

wysyłką towaru) i inne bezpieczne formy zapłaty, skrócono terminy płatności, zaktualizowano zakresy czynności dla kierownika eksportu oraz kierownika działu marketingu i sprzedaży wyrobów użytkowych w kraju.

[dowód: akta kontroli str. 219, 293, 520, 1603-1604, 1623-1626, 1665-1691, 1714-1716, 1976-1977, 2003-2004]

Na pogorszenie sytuacji finansowej Spółki wpłynął wzrost stawki podatku od towarów i usług (VAT)⁵² dla naczyń stołowych i garnków ceramicznych od dnia 1 kwietnia 2013 r. z 8%, do 23%, co spowodowało wzrost ceny detalicznej o 13,9%. Spadła sprzedaż garnków ceramicznych (plan sprzedaży na 2013 r. zrealizowano w 72,8%, z tego przypadający na sprzedaż krajową w 68,1%). Spółka utraciła jednego z największych odbiorców krajowych asortymentu produkowanego w Z-2.

[dowód: akta kontroli str. 7, 477-559, 978-979, 1162-1163]

Zarząd Spółki, z uwagi na niższą, niż oczekiwano sprzedaż ceramiki gospodarczej oraz rosnący poziom zapasów, podjął decyzję o ograniczeniu produkcji garnków ceramicznych. Jednocześnie w celu ograniczenia wzrostu kosztów jednostkowych w Z-2 zwiększono produkcję zbywalnej kamionki budowlanej (podwyższono ceny na systemy i przewody kominowe o 15%, półrury o 45%), w ilościach wyższych od przyjętych w *Programie restrukturyzacji na lata 2013-2016*.

Decyzja o utrzymaniu produkcji kamionki budowlanej na poziomie wyższym od planowanego w latach 2013 i 2014, według szacunków Spółki, skutkowałą zmniejszeniem poniesionej straty w ww. latach o 352,0 tys. zł, co umożliwiło poprawę wskaźnika rentowności sprzedaży brutto Spółki, złagodzenie skutków społecznych zamknięcia Z-2 poprzez zatrudnienie pięciu pracowników Z-2 w Z-1.

[dowód: akta kontroli str. 477-637, 715-778, 1173-1244, 1634-1656, 1658, 1663-1664, 2020-2030, 2893-3200]

W 2014 r. Spółka działała w warunkach dobrej koniunktury na rynku ceramiki stołowej (przychody ze sprzedaży wyniosły 25 964,0 tys. zł i były wyższe o 9,4% od uzyskanych w 2013 r.) oraz niekorzystnej sytuacji na rynku materiałów budowlanych (przychody ze sprzedaży były niższe o 29,1% w stosunku do 2013 r. i wyniosły 2 227,0 tys. zł). Za 2014 r. Spółka poprawiła wynik ekonomiczny i osiągnęła zysk netto na poziomie 237,2 tys. zł (w 2013 r. strata 715,8 tys. zł).

W wyniku działań restrukturyzacyjnych sytuacja ekonomiczna Spółki uległa poprawie: przychody ze sprzedaży wzrosły z 29 717,4 tys. zł w 2012 r. do 30 988,2 tys. zł w 2014 r. (tj. o 4,2%), natomiast wynik na sprzedaży wzrósł z 769,8 tys. zł w 2012 r. do 1 118 tys. zł (tj. o 45,2%). Poziom zobowiązań konsekwentnie obniżał się - wskaźnik zadłużenia ogółem⁵³ w latach 2012-2014 wynosił odpowiednio: 0,47; 0,44 i 0,39, osiągając na koniec I półrocza 2015 r. wartość 0,37. Wskaźnik udziału kapitałów własnych w finansowaniu majątku⁵⁴ w latach 2012-2015 (I półrocze) wykazywał tendencję rosnącą i przedstawiał następujące wartości: 0,50; 0,52; 0,53 i 0,54, co świadczy o polepszeniu sytuacji finansowej Spółki, tzn. większej suwerenności, stabilności i wypłacalności wobec wierzycieli.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. w Spółce nie wystąpiły zobowiązania przeterminowane.

Na rok 2015 i styczeń 2016 r. Spółka posiadała pełny portfel zamówień na ceramikę stołową, jednakże ze względu na ograniczone możliwości wytwórcze Z-1 nie przyjęła do realizacji zamówień na ceramikę stołową na kwotę ok. 5 530,0 tys. zł.

[dowód akta kontroli str. 226-359, 392-398, 1101, 1437-1440, 1149]

⁵² Ustawa z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 35), dalej: stawka VAT.

⁵³ Zobowiązania ogółem/aktywa ogółem.

⁵⁴ Kapitały własne/aktywa ogółem.

Ustalone
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1. Wartości wykazane w sprawozdaniu F-01/I-01 za I kwartał 2015 r., w Części I. Dział 2. „Aktywa trwałe i obrotowe” w kolumnie „Stan na 01.01” w wierszach: 01, 04, 10, 13, 14, 15 i 16 są niezgodne ze sporządzonym oraz zaopiniowanym przez biegłego w dniu 11 marca 2015 r. bilansem za rok 2014. Według wyjaśnień⁵⁵ głównego księgowego Spółki wskazane dane „są zgodne z danymi liczbowymi zawartymi w księgach Spółki. Suma aktywów wykazana w Bilansie na dzień 31.12.2014 r., jak i w sprawozdaniu F-01/I-01 na dzień 31.12.2014 r. jest taka sama. Różnice w niektórych pozycjach wynikają z przesunięć (...). W sprawozdaniu nie uwzględniono przesunięć, gdyż ocena sprawozdania finansowego za rok 2014 przez Radę Nadzorczą nastąpiła 25.04.2014 r.”

NIK przyjmuje wyjaśnienia, że ogólna suma aktywów jest zgodna z księgami rachunkowymi, natomiast nie podziela stanowiska, co do zgodności sprawozdania F-01/I-01 w ww. wierszach z księgami rachunkowymi za 2014 r. wg stanu na 31 grudnia 2014 r. Wykazywanie danych ze sprawozdania F-01/I-01 za IV kwartał 2014 r. jest niezgodne z deklaracją Spółki, która jest zawarta w Części 0. „Podstawowe dane o przedsiębiorstwie (cd.)”, 1B.” Czy podane dane SA ZGODNE ze stanem faktycznym?”, gdzie Spółka zaznaczyła odpowiedź „TAK”, chociaż dane z ksiąg rachunkowych w ww. pozycjach przedstawiały inną wartość.

NIK zauważa, że w dacie sporządzenia sprawozdania F-01/I-01 za pierwszy kwartał 2015 r., bilans był już sporządzony i zbadany przez biegłego rewidenta.

Sprawozdania F-01/I-01 za pierwsze kwartały roku 2013 w Części I. Dział 2. „Aktywa obrotowe i trwałe” oraz w 2014 r. w Części I. Dział 2. „Aktywa trwałe i obrotowe”, w kolumnie „Stan na 01.01”, mimo sporządzonych⁵⁶ i zaopiniowanych przez biegłego rewidenta bilansów na dzień sporządzenia sprawozdań⁵⁷, zawierały dane rozbieżne z danymi z bilansów, mimo zgodnej sumy aktywów ogółem (stan na 31 grudnia) za poszczególne lata.

[dowód: akta kontroli str. 212, 286, 337, 350, 366-379, 385-391, 399, 1626-1627]

2. Zarząd zmienił wielkości produkcji i sprzedaży w 2013 r. oraz zmienił założenia planu na poziomie operacyjnym na 2014 r. w stosunku do wielkości przyjętych w Programie restrukturyzacji na lata 2013-2016. Zarząd nie dokonał korekty planu strategicznego na lata 2013-2016, który powinien być zgodny z przyjętymi planami operacyjnymi. Według wyjaśnień Prezesa Zarządu⁵⁸ „Zarząd nie przedstawił korekty „Programu restrukturyzacji Spółki na lata 2013-2016”, ponieważ oficjalnie sieć sklepów OBI nie zerwała współpracy tylko ją zawiesiła”, zakładano przywrócenie sprzedaży, ponadto „Uznaliśmy, że ważniejsze od korekty programu jest odzyskanie popytu przez nowych odbiorców”. Spółka przystąpiła do wzmożonych działań zwiększenia sprzedaży, które nie przyniosły oczekiwanych efektów. Ostatecznie, Zarząd w okresie lipiec – wrzesień 2014 r. przygotował skorygowany Program restrukturyzacji na lata 2014-2017, który ze względu na „zasadnicze zmiany w kierunkach działań oraz upływ czasu ma charakter odrębnego dokumentu, nie korekty poprzedniego programu”.

⁵⁵ Pismo z dnia 26 czerwca 2015 r.

⁵⁶ 14 marca 2013 r., 7 marca 2014 r.

⁵⁷ 15 kwietnia 2013 r., 18 kwietnia 2014 r.

⁵⁸ W piśmie z dnia 15 lipca 2015 r.

NIK przyjmując te wyjaśnienia, wskazuje jednak, że zgodnie z § 17 Umowy Spółki Zarząd zobowiązany jest do przedkładania m.in. opracowanych planów strategicznych do zaopiniowania RN. Skoro Zarząd zmienił wielkości planów operacyjnych w 2013 i 2014 r., o czym poinformował RN m.in. w informacji za listopad 2013 r., powinien również przedłożyć RN do zaopiniowania korektę planu wieloletniego, co należy do dobrych praktyk.

[dowód: akta kontroli str. 19-45, 1110-1114, 1149-1244, 1643]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*⁵⁹, wnosi o:

1. Wprowadzenie zmian w regulaminie dokonywania zakupów poprzez uszczegółowienie zapisów dotyczących wyboru trybu przeprowadzenia zamówienia na towary/usługi w zależności od wielkości zamówień w skali roku oraz równego traktowania oferentów.
2. Wprowadzenie w regulacjach wewnętrznych Spółki dotyczących zakupów towarów i usług, zapisów w zakresie podejmowania decyzji o wyborze procedury postępowania zakupowego, uwzględniających łączną kwotę wydatków w skali roku na dane towary i usługi.
3. Określanie sposobu przeprowadzenia postępowania przetargowego, dotyczącego wyboru oferenta na dostawy towarów i usług, w terminie umożliwiającym zachowanie ciągłości obowiązywania umów na dostawy.
4. Sporządzanie sprawozdania F-01/I-01 na podstawie danych z ksiąg rachunkowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁵⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096. Dalej: *ustawa o NIK*.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 5 października 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Dyrektor
Sławomir Grzelak

/-/

.....
podpis